

dem forhindre Forholdene tidt derfra. De kunne ikke løbe fra deres Lævekontrakter, hvortil de ere bundne i en lang Mærætte, og naar de ere udlærte, kunne de ikke godt tage paa Højskolerne, fordi den Hjælp, de faa dertil, ikke er saa stor, at de derfor kunne bestride Udgifterne ved Opholdet. Og unge Mennesker, der lige ere komne ud af Bære, kunne selvfølgelig ikke selv lægge noget til Side som Tillæg til det Beløb, der gives dem i Understøttelse. Her i Kjøbenhavn er Understøttelsen jo 130 Kr.; det er det højeste Beløb, der er uddelt til nogen, og da Undervisningen i Skolen og Opholdet koster 180 Kr. for seks Maanedes, hvortil maa lægges Udgiften til Bolig, Rejse, Klæder osv., vil man forstaa, at der til disse 130 Kr. maa lægges omtrent andre 130 Kr., for at et Ophold paa en Højskole kan finde Sted. Disse 130 Kr. uddeles altsaa efter det samme Princip, som det ærede Medlem vil have lagt til Grund for de flydende Stolepenge, nemlig Hjælp til Selvhjælp. De, som ere i Stand til at lægge en stor kontant Sum ved Siden af, kunne have Gavn deraf. Det er dernæst ogsaa naturligt, at Tjenestefolk paa Landet have Bæmselighed ved at komme ind paa Højskolerne, fordi de staa bundne af Tjendeloven. Tjenestekarle og Tjenestepiger kunne ikke gaa fra deres Tjeneste, uden at have faaet Husbondens Tilladelse dertil, og det kan have sine Bæmseligheder saaledes at frigøre sig fra Tjendelovens Bestemmelser. Det ærede Medlem for Varde (S. Sørensen) ler ad det; men saa vidt jeg ved, er Tjendeloven gældende Lov ude paa Landet, og Tjenestekarle og Tjenestepiger kunne ikke saaledes frigøre sig fra den gældende Lovs Bestemmelser. Dernæst kommer saa det til, at det selvfølgelig ogsaa har sine Bæmseligheder for Tjenestekarle og Tjenestepiger at kunne besøge Aften-skoler, fordi de ikke have Lov til at forlade deres Tjeneste uden Husbondens Tilladelse. Derfor vil det være ret heldigt, for at en saadan Aften-skole kunde komme til at virke saaledes, at den kunde komme enhver til gode, om man tillige havde en Bestemmelse, som sagde, at Læringer og Tjenestefolk skulde have Lov til i visse Timer at besøge en saadan Undervisning, at deres Husbønder ikke havde Ret til at lægge dem Hindringer i Vejen, saaledes at de derved skulde blive af-

staarne fra at kunne faa Del i et Gode, som støttes gennem Staten. — Dernæst fandt det ærede Medlem for Årsens, at det var barnligt at ville strides om Vren for Ting, der muligvis kunde blive gennemførte i dette Ting. Jeg vil i den Henseende bede det ærede Medlem om at læse Rigsdagstidenden for i Lørdags, og saa vil han deraf se, at den Strid blev slet ikke rejst fra Socialdemokraternes Side, det var et Medlem fra en helt anden Side, som rejste det Spørgsmaal her i Salen, og naar et Spørgsmaal bliver rejst, maa det ærede Medlem virkelig tillade os, at vi forsvare os, naar der rettes Angreb mod os. Hvad for øvrigt det angaar at gøre sig til af sine politiske Bedrifter, saa vil jeg dog med Hensyn til det Parti, det ærede Medlem tilhører, sige, at der er vist intet politisk Parti her, der i den Grad har gjort sig til af sine politiske Bedrifter i de senere Aar, som netop det moderate Parti. Er der nogen, der ikke i den Henseende har sat sit Bys under en Stæppe, tror jeg nok at turde sige, at det er dem. De have saa godt som nogen fremstillet deres Bedrifter ude omkring i Befolkningen. — Uheldigvis var der imidlertid ingen, der vilde tro paa dem. — Jeg skal derefter gøre et Par Bemærkninger lige over for den ærede Minister vedrørende Lønningstillæget til Lærerne. Det gjorde mig ondt at høre, at den ærede Minister stillede sig saa højt lige over for dette Spørgsmaal, og i alt Fald erklærede, at han maatte tage Forbehold lige over for dette Spørgsmaal. Det kommer virkelig til at se mere og mere sort ud for Lærerstand her i Landet. Udgifterne til Stolelovens Gennemførelse ere vistnok overordentlig smaa, saaledes at en Lønningforbedring ad den Vej kan der vel snart ikke regnes med, og naar nu dette lille beskedne Tillæg ogsaa møder Hindringer, og heller ikke lader sig gennemføre, ser det ud, som om alle Sunde ere luffede for Lærerne, som om alle ville slaa Haanden af dem og overlade til dem at bjærge sig selv, saa godt de kunne. Hvis det skulde ske, at Lærerne blive overlade til sig selv, er det imidlertid maaste slet ikke det alleruheldigste for Lærerstand. Jeg tror nemlig, at hvis Lærerne vilde forstaa at organisere sig, og hvis de vilde tage Arbejdernes Organisationer til Mønster, vilde de meget godt ad den Vej